

Denumirea canalului media: www.e-sanatate.md

Titlul știrii: **Ana Fuior, student la medicină, anul V: „În Lituania, dacă un rezident vrea să consulte un pacient, este privit ca un doctor. La noi se poate adresa: „Hei, fetiço, băiete!”**

Data publicării: **03.10.2016**

Categoria: **interviuri**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Ana Fuior are 23 de ani și a decis să devină salvator de vieți, inspirată fiind de mama ei, care la fel este medic de profesie. Spune că a îndrăgit medicina venind dintr-o familie cu mulți doctori pe diverse specializări, iar pentru că a crescut printre medici, nu i-a fost greu să se avânte și ea în acest domeniu pentru a-i descoperi tainele. Este studenta în anul V la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și, de curând, a beneficiat de o bursă Erasmus Mundus. Astfel, Ana a avut șansa de a studia medicina timp de un an în Vilnius, în Lituania.

Link: <http://e-sanatate.md/News/6209/ana-fuior-studenta-la-medicina-anul-v-in-lituania-daca-un-rezident-vrea-sa-consulte-un-pacient-este-privit-ca-un-doctor-la-noi-se-pot-adresa-hei-fetito-baiete>

Ana Fuior, studentă la medicină, anul V: „În Lituania, dacă un rezident vrea să consulte un pacient, este privit ca un doctor. La noi se pot adresa: „Hei, fetiço, băiete!”

03 10 2016 13:11

5997 vizualizări

Share

1574

Tweet

4

Share

0

Foto: Ana Fuior// Facebook

Autor: Parascovia Rogate

Are 23 de ani, este deșteaptă, frumoasă și învață la medicină. A decis să devină salvator de vieți, inspirată fiind de mama, și ea medic de profesie. Spune că a îndrăgit medicina venind dintr-o familie cu mulți doctori, de diverse specializări. Și, pentru că a crescut printre medici, nu i-a fost greu să se avânte și ea în acest domeniu pentru a-i descoperi tainele. Ana Fuior este studenta, în anul V, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (USMF), care de curând a beneficiat de o bursă Erasmus Mundus. Astfel, Ana a avut șansa de a studia medicina, în anul IV în Vilnius, în Lituania. Prin ce emoții a trecut, cum a fost această experiență în străinătate, care sunt diferențele dintre sistemul de sănătate moldovenesc și cel din Lituania? Am încercat să o descoasem pe Ana într-o după-amiază de vineri, la o ceașcă de cafea.

Ana, spune-mi, te rog, când ai simțit că vrei să faci studii la medicină?

Dacă-mi amintesc bine, se întâmpla prin clasa a XII-a, în luna februarie. Până atunci eram categoric împotrivă. Visul meu era să devin diplomat. Asta, deoarece mereu visam să călătoresc, iar diplomația presupune relații externe,

călătorii, etc. Totuși, am înțeles că până la urmă voi fi doctor, mai ales că vin dintr-o familie de medici și de mic copil am văzut și auzit atâtea despre medicină, pacienți, etc. Până la vârsta de șase ani am crescut cu bunei, iar când ei veneau acasă, mereu discutau despre pacienții lor și mie îmi era foarte interesant. Mergeam uneori cu ei la lucru. Preferam să merg cu ei la spital, decât la grădiniță. Și mama discuta despre asta acasă. La noi medicina a fost o temă abordată zilnic. Așa că astăzi eu nu regret alegerea.

Ce anume te-a făcut să alegi medicina?

Am înțeles că este o specialitate frumoasă, pentru oameni. Ajuți un om și în același timp te simți și tu fericit. Eu cred în împlinirea asta pe care o voi simți peste câțiva ani, acea bucurie când pacientul va veni la mine și va spune mulțumesc pentru ajutor.

La medicină programul de studii e unul destul de încărcat. Te-ai gândit vreodată să renunți și să devii, până la urmă, diplomat?

Uneori aveam și astfel de momente. De exemplu, era un test pentru care trebuia să învăț foarte mult și uneori nu prea reușeam. Fizic este imposibil să repeți o carte voluminoasă în doar două seri. În așa momente, când aveam aceste teste grele îmi venea să arunc toate cărțile și să-mi retrag dosarul. Nu s-a ajuns până la momentul în care chiar să renunț. În mintea mea, eu știam că nu vreau să mă dau bătută. Mama m-a ajutat foarte mult. Ea mi-a oferit un suport enorm, pentru că a trecut prin această școală și știe ce înseamnă asta. Primul an a fost mai dificil, deoarece era ceva nou pentru mine, iar volumul de studii era extrem de mare. În anul doi a fost mai bine. În anul trei, chiar dacă obiectele erau mult mai dificile decât în primii doi ani, deja având o deprindere de a învăța, nu mă mai stresam atât de mult.

Când ai plecat la studii în străinătate?

În octombrie 2014 am aflat despre acest program de burse Erasmus Mundus, iar termenul de depunere a dosarelor era până pe 15 decembrie. La etapa aia era nevoie să am un certificat care atestă nivelul meu de limbă engleză - Toefl. Atunci am realizat că trebuie să iau ore adăugătoare pentru pregătire și era foarte greu. Acum când stau și mă gândesc, nici nu știu cum am supraviețuit atunci. De luni până vineri eram la universitate, iar sâmbătă și duminică făceam câte patru ore de pregătire pentru Toefl. La sfârșitul lunii noiembrie am susținut examenul, iar în cinci zile mi-a venit răspunsul.

Ți-a fost greu să aplici pentru acest program de burse?

Eu de firea sunt foarte fricoasă, mai ales când trebuie să fac unele schimbări. Când am fost admisă la facultate îmi imaginam că este anul întâi - șase și eu merg drept înainte. Însă visul ăsta de a călători, de a încerca să fac studii în străinătate, stătea undeva foarte ascuns. Atunci când am văzut acest proiect de mobilitate, datorită iubitului meu, care știa că am un vis nerealizat, am hotărât să aplic. La început credeam că voi avea atât de mult de recuperat și că va fi greu, dar el m-a convins că voi avea timp pentru recuperare și că mă va sprijini. Atunci am devenit atât de entuziasmată. Ne-am interesat dacă sunt eligibilă și am început să adun toate documentele. Am anunțat decanatul și cam așa a fost. Cel care m-a încurajat să fac această schimbare a fost mai mult iubitul meu.

Care au fost criteriile de selectare a participanților la program?

Criteriile sunt alese de către organizatorii Erasmus Mundus. Trei dintre ele erau foarte importante: notele, scrisoarea de recomandare și nivelul de cunoaștere a limbii engleze. În fiecare an se aleg șapte studenți de la USMF. Eu am ajuns în Lituania, unde am studiat timp de un an.

Cum a fost experiența? La ce te-au ajutat studiile în cadrul acestui program?

Mi-a fost greu, mai ales din punct de vedere al limbii. Dacă limba engleză o vorbesc destul de bine, când am ajuns la termeni medicali a fost mai dificil. Pe de o parte era ceva normal, deoarece nu mi s-a mai întâmplat să vorbesc cu profesorii despre anumite maladii în altă limbă. Prima lună am avut o barieră lingvistică, apoi mi-am făcut un carnetel, unde îmi notam toate simptomele și bolile pe care nu le cunoșteam în limba engleză și le-am învățat. Apoi a mers mult mai bine. Am început cu un obiect destul de dificil – neurologia. De aceea a fost dublu stres. A fost greu din punct de vedere al limbii, dar și al obiectului dat. Până la urmă am reușit.

Prin ce se deosebește instruirea în medicină în Lituania de cea din Moldova?

Ei au făcut un triaj al obiectelor. Spre exemplu, dacă la noi mai există acea medicină militară, ei nu au așa ceva. Desigur că programul din Lituania diferă mult de programul din alte țări mai dezvoltate, precum Germania sau Franța. Eu am ales Lituania din cauza că orarul este apropiat de ceea ce avem noi. Respectiv, aveam mai puțin de recuperat la întoarcere. Într-adevăr, am avut posibilitatea să iau obiectele de care am nevoie pentru a trece cu brio anul patru și a fi promovată în cinci. Au fost unele diferențe, ca de exemplu, la obiectul cardiologie. Lituania are o Asociație a cardiologilor recunoscută la nivel internațional ca fiind una dintre cele mai puternice. La noi subiectul dat are șapte trepte. La ei sunt 11. Unele obiecte le ei sunt comasate, pe când la noi sunt catedre diferite.

Foto: arhivă personală

Ce posibilități au studenții de la medicină și rezidenții în Lituania?

Bineînțeles că Universitatea din Vilnius are mult mai multe posibilități, în special pentru doctori. Foarte mulți medici, care mi-au predat mie, au diverse stagii de formare în Statele Unite ale Americii, de exemplu. Ei vorbesc engleza la perfecție. Metoda de predare în Lituania e aproape de cea din Moldova. Tot sunt teste, examene. Diferența este că la noi sunt și teste și teorie și practică la un singur obiect. Ei însă preferă să aibă doar un fel de examen la obiect. De exemplu, am avut chirurgie abdominală și am dat test, am avut neurologia și, de asemenea, am dat test scris, dar la cardiologie am avut examen oral.

Ce ți-a plăcut cel mai mult din această experiență?

Toate obiectele mele au fost clinice. Am avut lecții doar în spital. Acolo este extraordinar. În primul rând, în Lituania sunt spitale clinice universitare, ceea ce la noi nu este. Studenții străini sunt destul de limitați în ceea ce ține de practică, pentru că ei nu cunosc limba de stat. Dar studenții lituanieni lucrează ca asistenți medicali și sunt foarte mulți rezidenți. La noi prin spitale vezi câte un rezident prin secție. Acolo însă ai impresia că este șeful secției, iar restul medicilor sunt rezidenți. Rezidenților li se oferă locuri de muncă, chiar dacă poate sistemul lor tot nu este perfect. Și Lituania emigrează în Germania, Finlanda, pentru un salariu mai bun și o viață mai bună.

Mi-a plăcut foarte mult ce au implementat ei în spitale. Acolo nu există fișe de observație în formă scrisă. La ei totul este în formă electronică. Astfel, doctorului îi este foarte ușor. Fiecare pacient are un cod al său personal, iar dacă un medic dorește să vadă ce a fost cu doi, trei ani în urmă sau dacă acest pacient a mai fost internat, introduce acest cod și îi apar toate rezultatele. Astfel, nu este nevoie ca doctorul să meargă să caute analizele de laborator. Asta, deoarece, îndată ce analizele sunt gata, cei de la laborator adaugă datele în calculator și asta ușurează munca, iar doctorul câștigă timp. Pe mine m-a impresionat foarte mult sistemul acesta informațional și aș vrea ca poate în următorii cinci-zece ani să se gândească și ai noștri să implementeze un astfel de mecanism, care să faciliteze lucrul doctorilor.

Această experiență ți-a schimbat modul de gândire, atitudinea față de medicină, viața în general?

Acolo viața mea s-a schimbat foarte mult. În primul rând eu eram singură. Aici stau cu familia și dimineața mama, dacă îi face tatălui o cafea, îmi face și mie. Acolo a fost diferit. Îmi lua o oră ca să ajung la spital și trebuia să mă trezesc la ora șase. Luam un mic dejun rapid și cafeaua, în termos. La 06:50 eram deja în autobuz. Îmi era mai dificil, deoarece colegile mele de cameră, care erau de la altă facultate, dimineața dormeau, iar eu trebuia să fiu atentă să nu fac zgomot. După ce ajungeam la clinică, aveam o lecție de o oră jumate, iar apoi ni se oferea o pauză pentru a lua micul dejun în cantina spitalului. Apoi, din nou aveam lecții, vizitam pacienții. Eu aveam un avantaj, deoarece cunoșteam limba rusă și puteam vorbi cu pacienții ruși. Atunci, pentru prima dată am simțit că limba rusă chiar e importantă. Acum susțin că dacă știi mai multe limbi, atunci ai mai multe oportunități.

Pe la 15:00 terminam orele și reveneam acasă. De obicei, mergeam cu autobuzul până în centrul Capitalei. Eram atât de uimită cât de frumos este centrul Vilnius-ului, că nu puteam trece pe alături. Îmi luam o cafea și mergeam prin Centrul vechi spre cămin, în jur de 20 de minute. Era o plăcere. Ajungeam acasă și deja mă pregăteam pentru următoarea zi. Pe la ora 12:00, 01.00 mă culcam.

În Moldova primești aceeași plăcere?

Of, programul de aici s-a schimbat mult. Nu este acea liniște pe care o aveam acolo și nu pot să-mi explic de ce. E aceeași medicină, aceleași obiecte, însă nu simt acea plăcere. Nu vreau să mă plimb prin oraș. Totodată, îmi este foarte greu în transportul public și încerc să-l evit cât mai mult. Dimineața, de acasă până la spital merg pe jos. Prefer să mă trezesc cu o oră mai devreme, decât să mă duc cu microbuzul. La noi lumea este foarte grăbită, frustrată și nu savurează viața. Șoferii de dimineață se enervează unul pe altul de la nimicuri. Moldovenii caută să vadă mai mult partea negativă a situației, decât binele. Acea liniște chiar îmi lipsește foarte mult.

Ce bursă ai avut și cum o cheltuiai?

Programul Erasmus Mundus presupune o bursă lunară de o mie de euro. Cu acești bani eu trebuia să găsesc locuință și să-mi achit cheltuielile de întreținere. Pentru Lituania a fost suficient. Am decis să locuiesc la cămin, pentru că era ceva nou și nu regret. Am văzut și ce înseamnă viața de cămin. Este foarte interesant.

Cum sunt căminele la ei?

Sunt mai bune decât ale noastre. Două camere împart o baie, dar nu un etaj întreg. Este interesant prin faptul că, spre exemplu, te duci la bucătărie să faci ceva de mâncare, apoi vine un alt student chinez sau italian și îți împărtășești cu ei experiențele. Ei erau foarte impresionați, de ceea ce găteau eu, pentru că făceam fie clăute, fie șnițeluri, ceea ce pentru ei era foarte straniu. Toți voiau să se uite cum gătesc. Toată lumea știe ceea ce e aia risotto din Italia sau mâncărurile condimentate din China. Dacă erau studenți din Franța, ei găteau mai mult patiserie. Este deosebit. În Chișinău nu am avut ocazia să gust din mai multe genuri de bucătărie, precum acolo.

Și spitalele, ele cum sunt în Lituania?

La nivel de spitale și organizare este un control mult mai strict al persoanelor care intră în spitale. Sunt anumite reguli care se respectă. De exemplu, hainele în timpul iernii, sunt lăsate la vestiar, altfel nu ești admis în spital și mai ales fără bahile. La fiecare intrare sunt dispozitive cu spirt și ești obligat să-ți dezinfectezi mâinile. Aceste dispozitive sunt și în fiecare secție. Ca metodă de predare, pot spune că doctorii sunt binevoitori, sunt cointeresați să-ți povestească din domeniul lor lucrurile principale pe care trebuie să le cunoști. De altfel, și la noi este aceeași atitudine binevoitoare.

Ana, cum ai văzut tu relația medic – pacient acolo?

Și în Lituania sunt pacienții care încă mai au mentalitate sovietică. Faze de genul „tu îmi ești dator” sau „tu trebuie” încă persistă. Dar și acolo, pacienții sunt diferiți. Sunt bolnavi care realizează cât efort depune doctorul pentru a-l trata, dar sunt bolnavi care cred că doctorul trebuie să-i trateze și gata.

Ce ți-a plăcut cel mai mult și ai vrea să fie aplicat și în sistemul medical din Moldova?

În primul rând să avem o clinică universitară. Dacă un medic rezident vrea să consulte un pacient, acesta nu te privește sceptic, ci se uită la el ca la un doctor, ceea ce la noi diferă. Pacienții moldoveni pot spune „Hei fetiț-o, bălețele”. Acolo, astfel de atitudine nu există. Dacă este doctor, nu contează că e rezident, șef sau conferențiar universitar.

Mi-ar plăcea să existe un acces mai limitat în spitale. Asta, ca să nu între cine vrea și cum vrea. O altă regulă care mi-a plăcut mult la ei este limitarea accesului în blocul operator. Ei au o regulă: studenții nu vor învăța prea multe din a privi. De aceea, accesul lor în sala de operație este limitat. În schimb, este o cameră, cu o sală, în care aceștia pot urmări operația din sala de studii. Rezidenții, bineînțeles, participă la operații. În tot acest an, am avut posibilitatea să merg în sala de operații doar de două ori. Blocurile operatorii sunt extraordinare. Este o liniște totală. În fiecare sală de operație este un aparat pentru muzică, iar doctorii îți pun melodia care îi calmează și fac operațiile sub melodia preferată. La una dintre operații, doctorul chiar a binevoit să ne explice care sunt etapele acestora și a fost interesant.

Regimul doctorilor din Lituania e la fel de stresant ca al doctorilor moldoveni?

Nu. În Lituania, în general, totul e destul de calm. Doar prin centrele consultative este agitație, dar în secțiile din spitale totul este pus la punct. Am observat un respect deosebit între asistenții medicali și doctori. Ea știe că trebuie să asculte de doctor și această stimă se vede, se observă fără să înțelegi limba pe care o vorbesc. Felul cum se adresează asistentă doctorului, cum bate la ușă, toate aceste gesturi arată acest respect reciproc.

La lecții învățați doar teorie?

Nu. Dimineața, la ora 08:00, verificăm tema de acasă. Discutam între noi ce am înțeles și uneori chiar făceam teste. Apoi începeam tema nouă. Dacă în secție erau pacienți, care sufereau de o maladie sau prezentau simptomele pe care le învățăm la curs, atunci mergeam prin saloane să-i vedem. La început mergeam împreună cu profesorul. Discuția o purtam noi, nicidecum profesorul. Acesta putea să ne spună doar că am uitat să adresăm trei întrebări principale și atunci te gândeai oare ce ai uitat. Nimeni nu te grăbea, îți aminteai și le puneai. Apoi mergeam în sala de curs și discutam despre acești pacienți și alte cazuri la aceeași temă.

Ai reușit să obții aceleași rezultate bune ca în Moldova sau, totuși, a fost mai dificil?

Da. A fost mai bine decât mă așteptam. La început, îmi era extraordinar de frică, deoarece nu știam care sunt criteriile, care e metoda de evaluare la ei. Mă temeam că nu voi trece obiectul, dar a fost bine. Mă gândeam că vin studenți din Franța, din Italia, etc. și că nu voi face față cunoștințelor lor. Am mers și am riscat. Astfel, mi-am demonstrat că, de fapt USMF, oferă o bază de studii foarte bună. Orice student de la medicină de la noi, dacă va pleca în străinătate, va cunoaște și va ști multe informații elementare la orice nivel. Chiar dacă suntem în Moldova și avem un sistem mai înapoiat decât în alte țări, totuși, eu nu mă temeam că răspunsurile mele sunt proaste. Evident, la început tăceam, dar erau cazuri când nimeni nu știa răspunsul, însă eu, da. Asta, deoarece la noi se învață toată anatomia pe de rost și alte detalii, despre care la început nu înțelegeam de ce le învăț. După ce răspundeam, profesorii mă întrebau: „Tu de unde ești? A, din Moldova?!, Hmm”.

Ce le-ai recomanda tinerilor care merg la medicină, după experiența ta în Lituania?

Tinerii nu trebuie să se teamă, așa cum am făcut-o eu. Asta, deoarece este stres. Iar stresul nu ajută și întotdeauna va face lucrurile mult mai dificile. Le recomand tinerilor să le placă să facă anumii pași în stânga sau în dreapta și să nu meangă pe o linie continuă. Acești pași, uneori neplanificați, generează momente foarte deosebite în viață. Iar peste 20, 30 de ani îți vei aminti de ele cu cea mai mare plăcere și nu vei regreta.

Studenților de la medicină le-aș recomanda să se axeze nu doar pe studii, dar să-și facă timp și de activități extra-curriculare. Până a avea această mobilitate credeam că nu am timp de nimic. Însă nu e corect. Când îți planifici ceva, atunci reușești. Viața nu înseamnă doar studii, dar și prietenii, evenimente culturale sau cărți citite (nu despre medicină), mai înseamnă o plimbare, activitate fizică, pe care foarte puțini studenți de la medicină o practică. Avem și eu scuze la început, dar mai apoi le-am evitat. Mai am de recuperat câteva obiecte și am timp să merg și la sală. Tocmai de aceea am început să merg pe jos, câte 40 de minute zilnic.

Salariile și condițiile de muncă ale cadrelor medicale din Moldova nu te sperie, mai ales că acum ai ocazia să compari cu ce este în străinătate?

Chiar zilele trecute mă gândeam la asta. Era ora unu noaptea, încă învățăm și mă întrebam în gând „Pentru ce învăț eu? Pentru o mie de lei, pe care îi voi primi peste doi ani?”. Poate sunt naivă, dar foarte mult sper că această salarizare se va schimba. Zic naivă, pentru că îmi dau seama că în doi ani asta nu se va întâmpla, dar pe altă parte sunt atât de optimistă, încât îmi doresc schimbări. Eu nu vreau să plec în străinătate. Dacă pleci, trebuie să cunoști limba lor de stat, să te încadrezi foarte bine acolo și să nu fii atât de atașat de familie cum sunt eu. În Lituania mi-a fost foarte dificil, în special din punct de vedere emoțional. Într-un moment îmi venea să las tot, să-mi iau ghiozdanul și avionul și să vin acasă. Însă cu sprijinul familiei, am încheiat anul de studii cu brio. Mi se pare ceva normal ca omul să aibă sentimente și la un moment dat să vrea să se întoarcă acasă. De asta, sper foarte mult că autoritățile se vor gândi la noi, la tinerii medici rezidenți, pentru că tare vrem să stăm acasă și să ne facem meseria.

Cum vezi sistemul de sănătate peste zece ani?

Mi-e frică să mă gândesc la asta. Deoarece dacă peste câțiva ani voi munci și voi vedea că nu sunt apreciată și că nu mă pot dezvolta profesional, atunci voi pleca. Și eu nu vreau asta. Viața roz pe care mi-o imaginez aici nu este un salariu pentru o viață de lux, ci un salariu decent. Vreau să pot să-mi fac o familie, să am un copil, pe care să-l pot crește, să nu aștept și să mă gândesc când vine mai repede salariul. Eu foarte mult sper că situația în Moldova se va schimba spre bine.

Ce s-a schimbat după această experiență?

Atitudinea mea s-a schimbat foarte mult. Sunt mai puțin stresată și nu mă mai gândesc continuu la volumul mare de teste. Ce nu reușesc, mai las și pentru a doua zi.

Ce recomandări ai pentru tinerii ce vor să devină medici?

Le recomand să aleagă domeniul medicinei, nu pentru că așa a zis mama, tata, bunelul sau pentru că e super să fii doctor. Trebuie să se înțeleagă că viața unui om e în mâinile lor și să-și aleagă această profesie doar dacă știu că vor rezistenți și vor avea o atitudine binevoitoare față de pacienți. Bolnavii sunt diferiți, dar doctorul trebuie să fie bun cu toți și să știe cum să discute cu ei.

Ana, îți mulțumesc pentru acest interviu.